

Enflasyonla mücadele planı hayata geçirilmeli

■ EGE Sanayicileri ve İşinsanları Derneği Ekonomik Gözlem Grubu'nun hazırladığı "Türkiye Ekonomisine İlişkin Değerlendirmeler ve 2022 yılı Beklentileri Anket Sonuçları"na ilişkin toplantı online olarak yapıldı. Türkiye ve dünya ekonomisinin genel bir değerlendirmesinin yapıldığı etkinlikte, 2022 beklentileri dile getirildi. Toplantıda ESIAD yazılı bir açıklama yaparak Türkiye ekonomisine dair görüşünü ifade etti. Açıklamada gerçekçi ve uygulanabilir bir enflasyon ile mücadele programının hayata geçirilmesi gerektiğine dikkat çekilirken, kurumlara güvenin yeniden tesis edilmesi gerektiği vurgulandı.

ARADAKİ MAKAS AÇILDI

ESIAD Başkanı Mustafa Karabağlı, gündemin son derece yoğun olduğunu hatırlattı, "Önceliğimiz enflasyonla mücadele" dedi. Tüketici fiyat endeksinin neredeyse yüzde 40'lara, üretici fiyat endeksinin ise yüzde 80'lere dayandığını söyleyen Karabağlı, "TÜFE ile ÜFE arasındaki makas çok açıldı. Kaynak yaratmak amacıyla bazı yeni modeller gündeme getiriliyor, kur korumalı TL mevduatı, ihracat bedelinin yüzde 25'inin Merkez Bankası'na satılması gibi. Ancak gerekli hukuki altyapı eksikliği belirsizlik yaratıyor" dedi. ■ HÜRRIYET / İZMİR

Yapısal dönüşüme İHTİYACIMIZ VAR

■ EĞİAD, ESİAD ve İZSİAD işbirliğinde "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı düzenlendi. Toplantıda, ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli

Müdürü Gökhan Uskuay da konuk konuşmacı oldu. Online toplantıda; global ekonominin etkileri, Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan değişimler ve piyasalara etkileri ele alındı. EĞİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, kayıt dışı ekonominin etkilerine değindi.

KATMA DEĞER VURGUSU

ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları iz-

lenmesinin gereğini dile getirdi.

ENFLASYONLA MÜCADELE

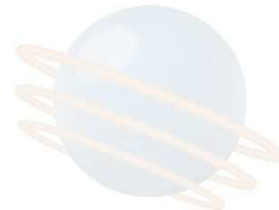
İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükçukurt da faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2021 yılının en önemli ekonomi gündemini oluşturduğunu aktardı. Küçükçukurt, enflasyon ile mücadelede faiz artırımının temel müdahale yöntemi olduğu dünyada genel kabul görürken Türkiye olarak daha farklı bir yol izlemenin tercih edildiğine dikkat çekti. Küçükçukurt, faiz indirerek piyasaların hareketleneceği, yatırımın artacağı, bunun da enflasyonu gerileteceği kabulüyle Merkez Bankası eliyle yürütülen faiz indirimlerinin dövizin yukarı yönlü ivmelenmesine sebep olduğunu hatırlattı.

DENGESİZLİK SONA ERECEK

■ GÖKHAN Uskuay, omicron varyantının hızlı ama etkisiz olması sebebiyle dünyanın pandemi açısından daha normellenen bir sürece gireceğini belirterek, emtia fiyatlarındaki dengesizliğin bu sene sona ereceğini kaydetti. Dünya'nın 2021'i yüzde 6.1'lik büyüme ile kapattığını en büyük yükselişi Çin'in yakaladığını belirten Uskuay, 2022 ve 2023'te sırasıyla bu yükseliş oranının yüzde 4.7 ve yüzde 3.5 olarak beklendiğini ifade etti. Türkiye ekonomisine ilişkin de ayrıntılı değerlendirmede bulunan Uskuay, "Emtia fiyatları önümüzdeki sene içinde bir sorun olmaktan çıkacak" dedi.

■ HÜRRIYET / İZMİR

İş dünyasının isteği finansman desteği

EGİAD, ESIAD ve İZSIAD işbirliğinde düzenlenen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Açılış konuşmasını yapan EGIAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, "Aartan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynaklarını yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacak" dedi.

'Yatırımlar erteleniyor'

Yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini aktaran ESIAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı da, "Yüksek enflasyon engellenmediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski var-

Alp Avni
Yelkenbiçer

Hasan
Küçükçurt

Mustafa
Karabağlı

dır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir. Ayrıca, ihracatçı ve ithalatçıya Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satışı uygulaması gibi uygulamaların yarattığı belirsizlikler hem üreticiyi hem ihracatçıyı tedirgin etmektedir. Eximbank ve reeskont kredilerine ne kadar kaynak aktarılacağı konusu da önemlidir" diye konuştu.

2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan İZSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükçurt ise, "İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır. Dünya ile entegre, demokratik değerleri yücelten, uluslararası piyasalarda güven telkin eden, spekülasyon için değil yatırım için likiditenin geldiği bir Türkiye beklentimiz ve arzumuzu koruyoruz" ifadelerini kullandı.

"2022'de dünyada en büyük negatif reel faiz TL'de bekleniyor"

Ünlü & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Utkuay: "2022'de dünyada en büyük negatif reel faiz TL'de bekleniyor" açıklamasını yaptı. Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD), Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) ve İzmir Sanayici İş İnsanları Derneği (İZSİAD) işbirliğinde düzenlenen 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri konulu toplantıya katılan Ünlü & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Utkuay, TL'nin son 20 yılın en büyük değer kayıplarından birini yaşadığını, 2022 yılında dünyada en büyük negatif reel faizin TL'de beklendiğini söyledi. Çevrimiçi gerçekleştirilen webinar'da Ünlü & Co 2022 Strateji Raporu ve Piyasa Beklentileri ele alındı.

2022'de Türkiye için yüzde 4'lük büyüme, yüzde 45'lik enflasyon beklendiğini dile getiren Gökhan Utkuay, "1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıyayız. Hem talep hem arz şoku sebebiyle enflasyon yükseldi. Tedarik zincirindeki normalleşme ile enflasyonda bir nebze normalleşme olacak. 2022'de ilk 6 ayda tepe yapıp düşme olacak. 2022'de dünyada en yüksek negatif reel faiz TL'de görülecek. G-7 Merkez bankalarının faiz artırım süreçleri ve Fed'in niceliksel sıkılaştırması yurtdışı finansal koşulları zorlaştıracak. TCMB rezervlerini heteredoks politikalar ile artırmaya çalışacak, faiz dışı politikalar ile kuru savunacak" açıklamalarında bulundu. EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp

Avni Yelkenbiçer, "Çalışanları sosyal güvenlik, emeklilik, yasal çalışma saatleri gibi temel haklardan, devleti vergi gelirinden mahrum bırakan kayıt dışı çalışma Türkiye ekonomisinin başlıca sorunlarından biri. Artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle, küçük işletmeler işten çıkarma gibi durumlardan kaçınmaları için sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeli. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikaları gözden geçirilmeli" dedi.

"2022 zor bir yıl olacak"

Yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın

beklediğini söyleyen İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt da, "Tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyon son derece zorlayıcı olacak. İş dünyasının siyasetten beklendiği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılması. Doğru politikalar yürütüldüğü ve enflasyon ile mücadelede denenmiş ve sonuç alınmış adımlar atıldığı takdirde 2022'nin görece daha makul bir yıl olacağına yönelik inancımı koruyorum. Aksi durumda 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sarmalına girmiş bir Türkiye manzarası kaçınılmaz olur" dedi.

DUYGU GÖKSU /İZMİR

"Yüksek kur sanayi üretimini düşürebilir"

İhracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüme ihtiyaç olduğunu vurgulayan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise, "Hammaddelerin ve ara malların ithal edildiği dikkate alınırsa yüksek kurun sanayi üretim endeksinin düşürebileceği ihtimal dahilinde. Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde, dolayısıyla ihracatta gerileme riski var. İhracatçı ve ithalatçıya Türk Lirası uzlaşmalı vadeli döviz satışı uygulaması, ihracat bedelinin yüzde 25'inin Merkez Bankası'na satılması gibi uygulamaların yarattığı belirsizlik üreticileri ve ihracatçıyı tedirgin ediyor" diye konuştu.

İŞ DÜNYASINDAN EKONOMİ ZİRVESİ

Alp Avni Yelkenbiçer

Mustafa Karabağlı

Hasan Küçükkurt

EGİAD, ESIAD ve İZSIAD iş birliğinde 'ÜNLÜ&Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri' konulu çevrim içi toplantı gerçekleştirildi. İzmirli iş insanları ekonomide yaşanan sıkıntıları ve yapılması gerekenleri anlattı.

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESIAD) ile İzmir Sanayiciler ve İş İnsanları Derneği (İZSIAD) iş birliğinde, 'ÜNLÜ&Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri' konulu toplantı düzenlendi. Çevrim içi yapılan toplantıya, ÜNLÜ&Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay, konuk konuşmacı olarak katıldı. İş insanlarının yoğun ilgi gösterdiği etkinlikte; global ekonominin etkileri, Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan çeşitli değişimler ve piyasalara etkileri ele alındı.

'İSTİHDAM KORUNMALI'

EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer,

"Artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmeler işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda kalabilir. Buna karşı; sosyal güvenlik

desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi finansman kaynakları yaratılmalı. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikaları gözden geçirilmeli" dedi.

ESIAD Başkanı

Mustafa Karabağlı, yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı; "İhracat odaklı büyüme için

yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen üretim politikaları şart" açıklamasında bulundu.

ENFLASYONLA MÜCADELE

2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan İZSIAD Başkanı Hasan Küçükkurt, şunları söyledi: "İş dünyasının siyasetten beklediği, küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır. Enflasyonla mücadele şart." Gökhan Uskuay ise "Emlak fiyatları, gelecek yıl sorun olmaktan çıkacak. Enflasyonda bir nebze normalleşme olacak. 2022'de Türkiye için yüzde 4'lük bir büyüme, enflasyonun da yüzde 45 ile kapatılması beklentisi bulunuyor" dedi. ■ POSTA

◆ Yılın ikinci yarısına doğru FED'in bilanço büyüklüğünün daraltılabileceğini aktaran Uskuay, bu doğrultuda yurtdışına finansman bulma gücünün azalacağını belirtti

"Enflasyon % 45'in üstüne çıkacak"

YAĞMUR ÖNGÜN

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayiciler ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde düzenlenen "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. 2022 yılında en fazla negatif reel faizi göreceğ ülkenin Türkiye olacağını öngördüğünü söyleyen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Müdürü Gökhan Uskuay, "Enflasyonun yüzde 45'in üstüne çıkacağını tahmin ediyoruz. Bu seviyeye gelmesi ile birlikte yüzde 30'un üzerinde yüksek negatif reel faiz ile karşı karşıya kalacağız. FED'in niceliksel sıkılaşmasını haziran ayında bir faiz artırımını yaptıktan sonra ekonomide yaşanan gelişmelere göre yılın ikinci yarısına doğru FED bilanço büyüklüğünü daraltabilir. Bu doğrultuda yurtdışına finansman bulma gücümüz azalacak" dedi.

"Pozitif faiz oranları mümkün gözüküyor"

TL'nin 20 yıl içinde en büyük kırılmayı yaşadığını vurgulayan Uskuay, "Daha önce 2008 yılında ve 2018 yılında bir kırılma yaşamıştık ve şimdi de kendi elimizle yarattığımız bir kırılma ile karşı karşıyayız. Dolarda 8-9 seviyelerinden 19-40'a kadar bir değer kaybı yaşadık. Bu kadar kısa sürede yaşanan bu durum dünyada görülmedi. Bunun artı şoklarını da yaşayacağız. Krizlerde Türkiye faiz artırımına gitti. Bu reel faizi, 300-400 baz puanlık faizlerle birlikte kur hep belli bir noktada kaldı ve normalleşme öyle sağlandı. Ancak 2021 yılı ile birlikte Türkiye'nin biraz daha paradigmaları değişti. Sadece Merkez Bankası Başkanları değişmedi. Başkan ile birlikte zihniyet değişti. Para politikası kurulu üyeleri tamamen bir değişim içerisine girdi. Yeni ekonomi politikası çerçevesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı gibi Merkez Bankası bundan sonra ihtiyaçlar doğrultusunda faizi belirleye-

ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Müdürü
Gökhan Uskuay

EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı
Alp Avni Yelkenbiçer

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı
Mustafa Karabağlı

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı
Hasan Küçük Kurt

✓ Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayiciler ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde düzenlenen "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

cek. Bu ihtiyaç ise istihdam ve yatırımdı. Türkiye bundan sonra negatif reel faiz sürecinde. Kolay kolay da pozitif faiz oranları görmemiz mümkün gözüküyor. Çünkü makas oldukça fazla açıldı" dedi.

Ekonomik krizin en belirgin semptomu işsizliğin artması

Toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, Ekonomik krizlerin en belirgin semptomlarından birisinin işsizliğin artması olduğunu söyleyerek, "Bu yaklaşıma göre Türkiye'de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yok. Fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranındaki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar var. Çalışanları sosyal güvenlik, emeklilik, yasal çalışma saatleri gibi temel haklardan mahrum bırakan kayıt dışı çalışma Türkiye ekonomisinin başlıca sorunlarından birisi. Son yıllarda kayıt dışılıkta, özellikle ücretli kesimde, önemli bir gerileme olmakla birlikte Türkiye, OECD ülkeleri arasında kayıt dışı çalışmanın en yüksek olduğu ülkelerden biri olmaya devam ediyor" dedi.

"Para politikaları gözden geçirilmeli"

Çeşitli çalışmaların asgari ücret artışlarının, kayıt dışı istihdam üzerinde olumsuz etkinin varlığını ortaya koyduğuna değinen Yelkenbiçer, "Türkiye bağlamında ise 2004 yılında gerçekleşen benzer boyuttaki asgari ücret artışını araştıran az sayıdaki

çalışma da kayıt dışılık etkisini saptıyor. Enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanması önemli. İşveren tarafına bakarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacak. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" diye konuştu.

"İhracatta yakalanan avantaj geçici olabilir"

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini aktaran Karabağlı, "Türkiye'nin ihracatı 2021 yılında baz etkisiyle 225,4 milyar dolarla tarihi rekor

seviyeye ulaştı. Yıllık artış oranı yüzde 32,9 oldu. İthalat ise yıllık 23,6 artış ile, 271,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ege Bölgesi, 2021 yılı ilk 11 ayında 22,3 milyar dolar ihracat ile Türkiye ihracatının yüzde 11'ini, İzmir ise, 13,4 milyar dolar ihracat ile, yüzde 6,6'sını oluşturuyor. Ancak, Covid 19 ile birlikte tedarik zincirlerindeki kırılma ve Çin'den kayan siparişlerle ihracatta yakalanan avantaj geçici olabilir. Ayrıca, ülkemizde yüksek döviz kurunun ihracat için olumlu olabileceği düşünülse de bunun geçici olduğu, rekabet koşullarının ortaya çıkan avantajı kısa sürede yok ettiği ve döviz cinsinden toplamda elde edilen gerçek gelirin de tam olarak artış olarak yansımadağı bir gerçektir" ifadesine yer verdi.

İhtiyaç duyulan hammaddelerin ve ara malların ithal edildiği dikkate alındığında yüksek kurun sanayi üretim endeksinin düşürebileceğini dile getiren Karabağlı, "Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli, istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski vardır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir. Ayrıca, ihracatçı ve ithalatçıya Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satışı uygulaması, ihracat bedelinin yüzde 25'inin Merkez Bankası'na satılması gibi uygulamaların yarattığı belirsizlikler hem üreticiyi hem ihracatçıyı tedirgin etmektedir.

Eximbank ve reeskont kredilerine ne kadar kaynak aktarılacağı konusu da önemlidir" açıklamasında bulundu.

"Düşük faiz politikası döviz yükseltti"

Enflasyon ile mücadelede faiz artırımının temel müdahale yönteminin dünyada genel kabul gördüğünü söyleyen İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt, "Türkiye'de daha farklı bir yol izlendi. Faiz indirerek piyasaların hareketleneceği, yatırımın artacağı, bunun da enflasyonu gerileteceği kabulü ile Merkez Bankası eliyle yürütülen faiz indirimleri dövizin yukarı yönlü imlememesine sebep oldu. Bunun akabinde de küresel piyasalarda zaten var olan enflasyon, ülkemizde de hızla tırmanışa geçti. Düşük faiz politikası döviz yükseltirken ihracatı teşvik etmesi olumlu bir manzara oluştursa da ithal ara mala muhtaç sanayimiz ve üreticilerimiz için yüksek döviz ve neredeyse TÜFE'yi ikiye katlayan üretici enflasyonu zorlu bir sürece girmemize neden oldu. Bu sebeple hem üretim maliyetimiz yükseldi hem de öngörülemezlik sebebiyle finansmana ulaşma ve fiyatlamada sıkıntı yaşamaya başladık. Son olarak çıkarılan kur korumalı mevduat ile dövizdeki sert yükseliş durdurulup belli seviyeye kadar döviz geri getirilse de aralık ayı enflasyonu rekor seviyede gelerek yıllık enflasyonumuzu yüzde 36'ya taşıdı" sözlerine yer verdi.

EGİAD, ESİAD VE İZSİAD İŞ DÜNYASINDAN EKONOMİK DEĞERLENDİRME

2022 ekonomi için zor bir yıl olacak

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayici ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde düzenlenen iş birliğinde düzenlenen ve ekonomist Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Online olarak gerçekleştirilen etkinlikte, 2022 strateji raporu ve piyasa beklentileri ele alındı. Konuşmacılar, 2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda görüş birliğine vardı.

EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, konuşmasına kayıt dışı ekonominin etkilerine değinerek başladı. Yelkenbiçer, "Ekonomik krizlerin en belirgin semptomlarından birisi işsizliğin artmasıdır. Bu yaklaşıma göre Türkiye'de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yoktur, fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranındaki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar vardır. Çalışanları sosyal güvenlik, emeklilik, yasal çalışma saatleri gibi temel haklardan, devleti vergi gelirinden mahrum bırakan kayıt dışı çalışma Türkiye ekonomisinin başlıca sorunlarından birisidir. Son yıllarda kayıt dışılığa, özellikle ücretli kesimde, önemli bir gerileme olmakla birlikte Türkiye, OECD ülkeleri arasında kayıt dışı çalışmanın en yüksek olduğu ülkelerden biri olmaya devam ediyor. Çeşitli çalışmalar genelde asgari ücret artışını araştıran az sayıdaki çalışmada kayıt dışılık etkisini sapıyor" dedi.

"Küçük işletmeler desteklenmeli"

"Enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, öngörülebilir olmasının sağlanması öneme de vurgu yapan Yelkenbiçer, "İşveren tarafına baktarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz ge-

lişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları oluşturarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" diye konuştu.

"Katma değeri önceleyen üretim politikaları şart"

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini aktaran Karabağlı, "Covid 19 ile birlikte tedarik zincirlerindeki kırılma ve Çin'den kayan siparişlerle ihracatta yakalanan avantaj geçici olabilir. Ayrıca, ülkemizde yüksek döviz kurunun ihracat için olumlu olabileceği düşünülse de bunun geçici olduğu, rekabet koşullarının ortaya çıkan avantajı kısa sürede yok ettiği ve döviz cinsinden toplamda elde edilen gerçek gelirin de tam olarak artış olarak yansımadağı bir gerçektir. Öte yandan, ihtiyaç duyulan hammaddelerin ve ara malların ithal edildiği dikkate alınırsa yüksek kurun sanayi üretim endeksini düşürebileceği ihtimal dahilindedir. Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski vardır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir. Ayrıca, ihracatçı ve ithalatçıya Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satışı uygulaması, ihracat bedelinin yüzde 25'inin Merkez Bankası'na satılması gibi uygulamaların yarattığı belirsizlikler hem üreticiyi hem ihracatçıyı tedirgin etmektedir. Eximbank ve reeskont kredilerine ne kadar kaynak aktarılabileceği konu-

"ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" başlıklı webinara EGİAD, ESİAD ve İZSİAD üyesi iş insanları yoğun ilgi gösterdi.

su da önemlidir" ifadelerini kullandı.

"Enflasyon ile etkin mücadele şart"

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt da faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2021 yılının en önemli ekonomi gündemini oluşturduğunu söyledi. 2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan Küçükkurt, "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır. Dünya ile entegre, demokratik değerleri yücelten, uluslararası piyasalarda güven telkin eden, spekülasyon için değil yatırım için likiditenin geldiği bir Türkiye beklentimiz ve arzumuzu koruyoruz. Ayakları yere basan, önünü gören ve üretim iklimine girmiş bir Türkiye yaratmak hepimizin görevi. Doğru politikalar yürütüldüğü ve enflasyon ile mücadelede denenmiş ve sonuç alınmış adımlar atıldığı takdirde 2022 yılının görece daha makul bir yıl olacağına yönelik inancımla koruyorum. Ancak aksi durumda 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sarmalına girmiş bir Türkiye manzarasının kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum" diye belirtti.

Emtia fiyatlarındaki dengesizlik...

Türkiye'de yatırım hizmetleri ve varlık yönetimi sektöründe hizmet veren ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay da, Türkiye ekonomisine ilişkin de ayrıntılı değerlendirmede bulundu. Uskuay, "Emtia fiyatları önümüzdeki sene içinde bir sorun olmaktan çıkacak. 1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıyayız. Hem talep hem arz şoku sebebiyle enflasyon yükseldi. Tedarik zincirindeki normalleşme ile enflasyonda bir nebze normalleşme olacak. 2022'te ilk 6 ayda tepe yapıp düşme olacak. 2022'de dünyada en yüksek negatif reel faiz TL'de görülecek. G-7 Merkez Bankalarının faiz artırım süreçleri ve FED'in niceliksel sıkılaştırması yurt dışı finansal koşulları zorlaştıracak. TCMB rezervlerini heteredoks politikalar ile arttırmaya çalışacak, faiz dışı politikalar ile kuru savunacak. TL son 20 yılın en büyük değer kayıplarından birini yaşadı. Dolarizasyon eğilimini kırmak, TL'de istikrar kazanan değer kaybını durdurmak için yurt içi bireysel yatırımcılara kur getirisi garantisi verildi. 2022'de Türkiye için yüzde 4'lük bir büyüme, enflasyonun da yüzde 45 ile kapatılması beklentisi bulunuyor" şeklinde konuştu.

Ekonomi masaya yatırıldı

ÜNLÜ&Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "ÜNLÜ&Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti

Türkiye'nin öncü yatırım hizmetleri ve varlık yönetimi grubu ÜNLÜ&Co'nun bilgilendirme ve değerlendirmelerde bulunduğu "ÜNLÜ&Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" başlıklı webinar ile ekonomik gündem masaya yatırıldı. ÜNLÜ &Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu webinarda global ekonominin etkileri, Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan değişimler ve piyasalara etkileri ele alındı. Zoom üzerinden gerçekleşen toplantıya, Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), ESIAD ve İZSİAD üyesi iş insanları yoğun ilgi gösterdi. EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, konuşmasına kayıt dışı ekonominin etkilerine değinerek başladı. Yelkenbiçer, "Ekonomik krizlerin en belir-

gin semptomlarından birisi işsizliğin artmasıdır. Bu yaklaşıma göre Türkiye'de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yoktur fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranındaki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar vardır. Çalışanların sosyal güvenlik, emeklilik, yasal çalışma saatleri gibi temel haklardan, devleti vergi gelirinden

mahrum bırakan kayıt dışı çalışma Türkiye ekonomisinin başlıca sorunlarından birisidir. Son yıllarda kayıt dışılığa, özellikle ücretli kesimde, önemli bir gerileme olmakla birlikte Türkiye, OECD ülkeleri arasında kayıt dışı çalışmanın en yüksek olduğu ülkelerden biri olmaya devam edi-

yor. Çeşitli çalışmalar genelde asgari ücret artışlarının, kayıt dışı istihdam üzerinde olumsuz etkinin varlığını ortaya koyuyor. Türkiye bağlamında ise 2004 yılında gerçekleşen benzer boyuttaki asgari ücret artışını araştıran az sayıdaki çalışma da kayıt dışılık etkisini saptıyor" dedi.

DENGESİZLİK SONA ERECEK

ÜNLÜ &Co İzmir Şubesi Direktörü Onur Kayral'ın kısa firma tanıtımının sonrasında Dünya ve Türkiye ekonomik dengeler üzerine ayrıntılı bir sunum yapan ÜNLÜ &Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay, Omicron varyantının hızlı ama etkisiz olması sebebiyle Dünya'nın pandemi açısından daha normleşen bir sürece gireceğini belirterek, emtia fiyatlarındaki dengesizliğin bu sene sona ereceğini kaydetti. Dünya'nın 2021'i yüzde 6.1'lik büyüme ile kapattığını en büyük yükselişi Çin'in yakaladığını belirten Uskuay, 2022 ve 2023'te sırasıyla bu yükseliş oranının yüzde 4.7 ve yüzde 3.5 olarak beklendiğini ifade etti. ■ İHA/İZMİR

İzmir iş dünyası ekonomide 2022 beklentilerini konuştu

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSIAD) iş birliğinde "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı düzenlendi

EGİAD'DAN yapılan açıklamaya göre çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıda konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması ve öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemini anlattı. Yelkenbiçer kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabileceklere belirterek, "Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zamların enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir." değerlendirmesinde bulundu.

EKONOMİ BİLİMİN GEREKLERİNİ YERİNE GETİRİR

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilemesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen, ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini ifade etti. İZSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt ise 2022'nin zor bir yıl olacağını savunarak, şunları kaydetti: "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklilerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır." Toplantıda ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay 2022 beklentilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

■ PINAR YILMAZ

İzmir iş dünyası, 2022 beklentilerini konuştu

EGİAD, ESİAD ve İZSİAD iş birliğinde düzenlenen toplantıda, şirketlerin sürdürülebilirliğini sağlaması ve istihdamı koruması için 2022 yılı içerisindeki beklentiler konuşuldu

EGE Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı düzenlendi. EGİAD'dan yapılan açıklamaya göre çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıda konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurla oynaklığın azaltılması ve öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemini anlatarak, "Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir." değerlendirmesinde bulundu.

Alp Avni Yelkenbiçer

İHRACAT ARTMALI

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürme-

Mustafa Karabağlı

yi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknoloji, yüksek katma değeri önceleyen, ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini ifade etti.

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt ise 2022'nin zor bir yıl olacağını savunarak, şunları kaydetti: "Bu süreçte yüksek

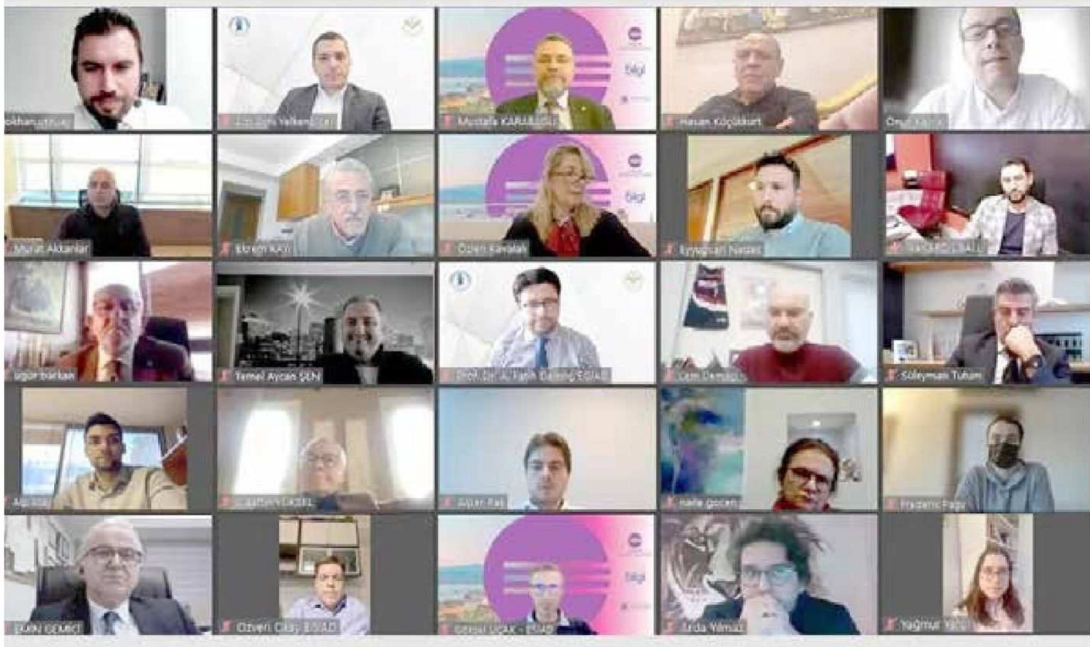
enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum.

Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır." ■ AA

Hasan Küçük Kurt

İş dünyası ekonomide 2022 beklentilerini konuştu

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı düzenlendi.

EGİAD'dan yapılan açıklamaya göre çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıda konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması ve öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemini anlattı. Yelkenbiçer kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri belirterek, "Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları

yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir." değerlendirmesinde bulundu.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen, ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini ifade etti.

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt ise 2022'nin zor bir yıl olacağını savunarak, şunları kaydetti: "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır." Toplantıda ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay 2022 beklentilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. (AA)

İzmir iş dünyasından ekonomiyeye üç uyarı

EGİAD, ESIAD ve İZSIAD iş birliğinde düzenlenen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Utkuay'ın konuk konuşmacı olduğu '2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri' konulu toplantı sanal ortamda gerçekleşti. Açılışta konuşan ESIAD Başkanı Mustafa Karabağlı, "İhracatımız için hammadde ve ara malların ithal edildiği dikkate alınırsa yüksek kur sanayi üretim endeksini düşürebilir. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmekte" dedi. EGİAD Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer ise asgari ücret artışlarının, kayıt dışı istihdam üzerinde olumsuz etki yaratabileceğini belirterek, küçük işletmelere sosyal güvenlik ve istihdam desteğinin yanı sıra kredi limitleri ile ilgili artış des-

tekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılması gerektiğini söyledi.

'YÜZDE 45'İ BULACAK'

Faiz indirimlerinin dövizin yukarı yönlü ivmelenmesine sebep olduğunu belirten İZSIAD Başkanı Hasan Küçükkuurt da, bu nedenle hem üretim maliyetlerinin yükseldiğini hem de öngörülemeslik sebebiyle finansmana ulaşmakta zorlandıklarını açıkladı. Küçükkuurt, "Bu nedenle fiyatlama yapmakta sıkıntı yaşıyoruz. Maalesef 2022 zor bir yıl olacak" ifadesini kullandı. ÜNLÜ & Co İzmir Şubesi Direktörü Onur Kayral ise 1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıya kaldığını ve 2022 yıl sonu enflasyonunun yüzde 45'i bulacağını söyledi.

EGİAD, ESİAD ve İZSİAD 2022 BEKLENTİLERİNİ DEĞERLENDİRDİ 'Küçük işletmelerin desteklenmesi şart'

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde düzenlenen ve ekonomist Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Online olarak gerçekleşen etkinlikte, 2022 strateji raporu ve piyasa beklentileri ele alındı.

EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıda konuşan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurdaki oynaklığı değerlendirdi. Başkan Yelkenbiçer "İşveren tarafına bakarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları oluşturarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para

politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" diye konuştu.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı da ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm

ihtiyacının önemini vurguladı. İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt da, faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2021 yılının en önemli ekonomi gündemini oluşturduğunu söyledi.

Türkiye'de yatırım hizmetleri ve varlık yönetimi sektöründe hizmet veren bir kuruluşun Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay da, "Emtia fiyatları önümüzdeki sene içinde bir sorun olmaktan çıkacak. 1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıyayız. Hem talep hem arz şoku sebebiyle enflasyon yükseldi. Tedarik zincirindeki normalleşme ile enflasyonda bir nebze

normalleşme olacak. 2022'te ilk 6 ayda tepe yapıp düşme olacak. 2022'de dünyada en yüksek negatif reel faiz TL'de görülecek. G-7 Merkez Bankaları'nın faiz artırımı süreçleri ve FED'in niceliksel sıkılaştırması yurt dışı finansal koşulları zorlaştıracak. TCMB rezervlerini heteredoks politikalar ile arttırmaya çalışacak, faiz dışı politikalar ile kuru savunacak. TL son 20 yılın en büyük değer kayıplarından birini yaşadı. Dolarizasyon eğilimini kırmak, TL'de istikrar kazanan değer kaybını durdurmak için yurt içi bireysel yatırımcılara kur getirisi garantisi verildi. 2022'de Türkiye için yüzde 4'lük bir büyüme, enflasyonun da yüzde 45 ile kapatılması beklentisi bulunuyor" şeklinde konuştu. (Haber Merkezi)

‘Para politikasında acil önlem alınmalı’

İzmirli iş insanları para politikaları konusunda önlem alınmasını talep etti. EGIAD Başkanı Avni Yelkenbiçer, “Önlem alınmazsa maaş zamlarının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemez” dedi

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSİAD)

iş birliğinde “ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri” konulu toplantı düzenlendi.

Çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıda konuşan EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması ve öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemini anlattı.

Yelkenbiçer kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda ola-

Alp Avni Yelkenbiçer

bilecekleri belirterek, “Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir” değerlendirmesinde bulundu.

Toplantıda ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay 2022 beklentilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu. /AA

“Sanayide yapısal dönüşüm şart”

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen, ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini ifade etti.

Mustafa Karabağlı

İş dünyasından ekonomik değerlendirme

EGİAD, ESİAD ve İZSİAD iş birliğinde düzenlenen "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti.

İstihdamı korumalıyız

EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmasını yapan EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, konuşmasına kayıt dışı ekonominin etkilerine değinerek başladı. Yelkenbiçer, "Ekonomik krizlerin en belirgin semptomlarından birisi işsizliğin artmasıdır. Bu yaklaşıma göre Türkiye'de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yoktur fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranın-

daki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar vardır. Çeşitli çalışmalar genelde asgari ücret artışlarının, kayıt dışı istihdam üzerinde olumsuz etkisinin varlığını ortaya koyuyor. Türkiye bağlamında ise 2004 yılında gerçekleşen benzer boyuttaki asgari ücret artışını araştıran az sayıda çalışma da kayıt dışılık etkisini saptıyor" dedi.

Katma değeri önceleyen üretim politikaları şart

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başanlı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, "Türkiye'nin ihracatı 2021 yılında baz etki-

siyle 225,4 milyar dolarla tarihi rekor seviyeye ulaştı. Yıllık artış oranı yüzde 32,9 oldu. İthalat ise yıllık 23,6 artış ile, 271,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ege Bölgesi, 2021 yılı ilk 11 ayında 22,3 milyar dolar ihracat ile Türkiye ihracatının yüzde 11'ini, İzmir ise, 13,4 milyar dolar ihracat ile, yüzde 6,6'sını oluşturuyor" dedi.

Enflasyon ile etkin mücadeleye şart

Daha sonra söz alan İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt da faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2021 yılının en önemli ekonomi gündemini oluşturduğunu söyleyerek konuşmasına başladı. Küçükkurt, enflasyon ile mücadelede faiz artırımının temel müdahale yöntemi olduğu dünyada genel kabul görürken Türkiye olarak

daha farklı bir yol izlemenin tercih edildiğine dikkat çekti. 2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan Küçükkurt, "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçektir. Ayakları yere basan, önünü gören ve üretim iklimine girmiş bir Türkiye yaratmak hepimizin görevi. Doğru politikalar yürütüldüğü ve enflasyon ile mücadelede denenmiş ve sonuç alınmış adımlar atıldığı takdirde 2022 yılının görece daha makul bir yıl olacağına yönelik inancımı koruyorum. Ancak aksi durumda 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sarmalına girmiş bir Türkiye manzarasının kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum" dedi.

2022 soru işaretleri ile dolu

Piyasa beklentileri toplantısında bir araya gelen iş dünyası temsilcileri 2022'nin, getireceği fırsat ve sorunlar yönünden belirsiz bir yıl olduğu konusunda birleşti

EGİAD, ESİAD ve İZSİAD iş birliğinde düzenlenen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay'ın konuk konuşmacı olduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Online düzende webinar olarak gerçekleşen etkinlikte Ünlü & Co 2022 Strateji Raporu ve Piyasa Beklentileri de ele alındı.

İstihdamı korumalıyız

EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, kayıt dışı ekonominin etkilerine değindi. Enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemine de vurgu yapan Yelkenbiçer, "İşveren tarafına bakarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zamların enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" diye konuştu.

Yapısal dönüşüm şart

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm

Enflasyon %45'i bulacak

ÜNLÜ & Co İzmir Şubesi Direktörü Onur Kayral'ın kısa firma tanıtımının sonrasında Dünya ve Türkiye ekonomik dengeler üzerine ayrıntılı bir sunum yapan ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay, Omicron varyantının hızlı ama etkisiz olması sebebiyle Dünya'nın pandemi açısından daha normellenen bir süreçte gireceğini belirterek, emtia fiyatlarındaki dengesizliğin bu sene sona ereceğini kaydetti.

Türkiye ekonomisine ilişkin de ayrıntılı değerlendirmede bulunan Uskuay, "Emtia fiyatları önümüzdeki sene içinde bir sorun

şüm ihtiyacının önemini vurguladı. Yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen ve ithal girdiyi düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini aktaran Karabağlı, "Türkiye'nin ihracatı 2021 yılında baz etkisiyle 225,4 milyar dolarla tarihi rekor seviyeye ulaştı. Yıllık artış oranı yüzde 32,9 oldu. İthalat ise

olmaktan çıkacak. 1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıyayız. Hem talep hem arz şoku sebebiyle enflasyon yükseldi. Tedarik zincirindeki normalleşme ile enflasyonda bir nebze normalleşme olacak. 2022'te ilk 6 ayda tepe yapıp düşme olacak. 2022'de Dünya'da en yüksek negatif reel faiz TL'de görülecek. G-7 Merkez Bankalarının faiz artırım süreçleri ve FED'in niceliksel sıkılaştırması yurtdışı finansal koşulları zorlaştıracak. 2022'de Türkiye için yüzde 4'lük bir büyüme, enflasyonun da yüzde 45 ile kapatılması beklentisi bulunuyor" dedi.

Yıllık 23,6 artış ile 271,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ege Bölgesi, 2021 yılı ilk 11 ayında 22,3 milyar dolar ihracat ile Türkiye ihracatının yüzde 11'ini, İzmir ise, 13,4 milyar dolar ihracat ile yüzde 6,6'sını oluşturuyor. Ancak, Covid 19 ile birlikte tedarik zincirlerindeki kısımla ve Çin'den kayan siparişlerle ihracatta yakalanan

avantaj geçici olabilir. Ayrıca, ülkemizde yüksek döviz kurunun ihracat için olumlu olabileceği düşünülse de bunun geçici olduğu, rekabet koşullarının ortaya çıkan avantajı kısa sürede yok ettiği ve döviz cinsinden toplamda elde edilen gerçek gelirin de tam olarak artış olarak yansımadağı bir gerçek. İhtiyaç duyulan hammadde ve ara malların ithal edildiği dikkate alınırsa yüksek kurun sanayi üretim endeksinin düşürebileceği ihtimal dahilinde. Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski var" dedi.

2022 zor geçecek

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçük Kurt da faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2022 yılının önemli ekonomi gündemini oluşturduğunu söyleyerek konuşmasına başladı. 2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan Küçük Kurt, "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyoruz. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır. Doğru politikalar yürütüldüğü ve enflasyon ile mücadelede denenmiş ve sonuç alınmış adımlar atıldığı takdirde 2022 yılının görece daha makul bir yıl olacağına yönelik inancımı koruyorum. Ancak aksi durumda 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sarmalına girmiş bir Türkiye manzarasının kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum" dedi.

HABER MERKEZİ

'İşsizlik yönlü kriz yok yatırımlar erteleniyor'

AYDINLIK / İZMİR

EGELİ iş insanları ekonomideki gelişmeleri masaya yatırdı. Toplantıda konuşan Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, “Ekonomik krizlerin en belirgin semptomlarından birisi işsizliğin artmasıdır. Bu yaklaşıma göre Türkiye’de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yoktur fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranındaki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar var.” dedi. Bu zamların kayıt dışılığı artırma gibi bir sonucunun olabileceğine işaret eden Yelkenbiçer, “İşveren tarafına bakarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir.” ifadelerini kullandı.

İHRACATTA GERİLEME RİSKİ VAR

Ege Sanayicileri ve İşinleri Derneği (ESİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise, şu tespitleri yaptı: “Ülkemizde yük-

sek döviz kurunun ihracat için olumlu olabileceği düşünülse de bunun geçici olduğu, rekabet koşullarının ortaya çıkan avantajı kısa sürede yok ettiği ve döviz cinsinden toplamda elde edilen gerçek gelirin de tam olarak artış olarak yansımadığı bir gerçektir. Öte yandan, ihtiyaç duyulan ham maddelerin ve ara malların ithal edildiği dikkate alınırsa yüksek kurun sanayi üretim endeksini düşürebileceği ihtimal dahilindedir. Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski vardır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir.”

EGİAD, ESIAD VE İZSIAD İŞ DÜNYASINDAN EKONOMİK DEĞERLENDİRME

EGIAD, ESIAD ve İZSIAD iş birliğinde düzenlenen ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuary'nin konuk konuşmacı olduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı, iş dünyasının katılımıyla gerçekleşti. Online düzende webinar olarak gerçekleşen etkinlikte Ünlü & Co 2022 Strateji Raporu ve Piyasa Beklentileri de ele alındı. Türkiye'nin öncü yatırım hizmetleri ve varlık yönetimi grubu ÜNLÜ & Co'nun bilgilendirme ve değerlendirmelerde bulunduğu "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" başlıklı webinar ile ekonomik gündem masaya yatırıldı. ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuary'nin konuk konuşmacı olduğu webinar global ekonominin etkileri, Türkiye ekonomisinde son dönemde yaşanan değişimler ve piyasalara etkileri ele alındı. Zoom üzerinden gerçekleşen toplantıya, EGIAD, ESIAD ve İZSIAD üyesi iş insanları yoğun ilgi gösterdi.

ŞİRKETLERİMİZİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ SAĞLAMALI VE İSTİHDAMI KORUMALIYIZ
EGİAD Genel Sekreteri Prof. Dr. Ali Fatih Dalkılıç'ın moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının açılış konuşmasını yapan EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, konuşmasına kayıt dışı ekonominin etkilerine değinerek başladı. Yelkenbiçer, "Ekonomik krizlerin en belirgin semptomlarından birisi işsizliğin artmasıdır. Bu yaklaşıma göre Türkiye'de henüz bir işsizlik yönlü ekonomik kriz yoktur fakat asgari ücrete yapılan yüzde 50 oranındaki zam açısından irdelenmesi gereken bazı kritik noktalar vardır. Çalışanları sosyal güvenlik, emeklilik, yasal çalışma saatleri gibi temel haklardan, devleti vergi gelirinden mahrum bırakan kayıt dışı çalışma Türkiye ekonomisinin başlıca sorunlarından birisidir. Son

yıllarda kayıt dışılıktaki, özellikle ücretli kesimde, önemli bir gerileme olmakla birlikte Türkiye, OECD ülkeleri arasında kayıt dışı çalışmanın en yüksek olduğu ülkelerden biri olmaya devam ediyor. Çeşitli çalışmalar genelde asgari ücret artışlarının, kayıt dışı istihdam üzerinde olumsuz etkinin varlığını ortaya koyuyor. Türkiye bağlamında ise 2004 yılında gerçekleşen benzer boyuttaki asgari ücret artışını araştıran az sayıda çalışma da kayıt dışılık etkisini saptıyor" dedi. Enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemine de vurgu yapan Yelkenbiçer, "İşveren tarafına baktarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir. Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" diye konuştu.

İHRACAT ODAKLI BÜYÜME İÇİN YÜKSEK TEKNOLOJİYİ VE KATMA DEĞERİ ÖNCELEYEN GÜÇLÜ POLİTİKALARI ŞART
ESIAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarete gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Yüksek teknolojiyi ve katma değeri

alınırsa yüksek kurun sanayi üretim endeksinin düşürebileceği ihtimal dahilindedir. Yüksek enflasyon engellenemediği ve dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski vardır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir. Ayrıca, ihracatçı ve ithalatçıya Türk lirası uzlaşmalı vadeli döviz satışı uygulaması, ihracat bedelinin yüzde 25'inin Merkez Bankası'na satılması gibi uygulamaların yarattığı belirsizlikler hem üreticileri hem ihracatçıyı tedirgin etmektedir. Eximbank ve reeskont kredilerine ne kadar kaynak aktarılacağı konusu da önemlidir" dedi.

ENFLASYON İLE ETKİN MÜCADELE ŞART

Daha sonra söz alan İZSIAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkurt da faiz ve enflasyonun Türkiye'de 2021 yılının en önemli ekonomide gündemini oluşturduğunu söyleyerek konuşmasına başladı. Küçükkurt, enflasyon ile mücadelede faiz artırımının temel müdahale yöntemi olduğu dünyada genel kabul gördüğünü Türkiye olarak daha farklı bir yol izlemenin tercih edildiğine dikkat çekti. Küçükkurt, faiz indirerek piyasaların hareketleneceği, yatırımın artacağı, bunun da enflasyonu gerileteceği kabulü ile Merkez Bankası eliyle yürütülen faiz indiriminin dövizin yukarı yönlü ivmelenmesine sebep olduğunu hatırlatarak, "Bunun akabinde de küresel piyasalarda zaten var olan enflasyon, ülkemizde de hızla tırmanışa geçmiştir. Düşük faiz politikası dövizin yükseltilirken ihracatı teşvik etmesi olumlu bir manzara oluştursa da ithal ara mala muhtaç sanayimiz ve üreticilerimiz için yüksek döviz ve neredeyse TÜFE'yi

ikiye katlayan Üretici Enflasyonu zorlu bir süreçte girmemize neden oldu. Bu sebeple hem üretim maliyetimiz yükseldi hem de öngörülemeyenlik sebebiyle finansmana ulaşma ve fiyatlamada sıkıntı yaşamaya başladık. Son olarak çıkarılan kur korumalı mevduat ile dövizdeki sert yükseliş durdurulup belli seviyeye kadar döviz geri getirilse de Aralık ayı enflasyonu rekor seviyede gelerek yıllık enflasyonumuzu yüzde 36'ya taşıdı" dedi. 2022'nin zor bir yıl olacağı konusunda uyarıda bulunan Küçükkurt, "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır. Dünya ile entegre, demokratik değerleri yücelten, uluslararası piyasalarda güven telkin eden, spekülasyon için değil yatırım için likiditenin geldiği bir Türkiye beklentimiz ve arzumuzu koruyoruz. Ayakları yere basan, önünü gören ve üretim iklimine girmiş bir Türkiye yaratmak hepimizin görevi. Doğru politikalar yürütüldüğü ve enflasyon ile mücadelede denenmiş ve sonuç alınmış adımlar atıldığında 2022 yılının görece daha makul bir yıl olacağına yönelik inancımı koruyorum. Ancak aksi durumda 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sarmalına girmiş bir Türkiye manzarasının kaçınılmaz olduğunu düşünüyorum" dedi.

ÜNLÜ & Co İzmir Şubesi Direktörü Onur Kayral'ın

kısa firma tanıtımının sonrasında Dünya ve Türkiye ekonomik dengeler üzerine ayrıntılı bir sunum yapan ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuary, Omicron varyantının hızlı ama etkisiz olması sebebiyle Dünya'nın pandemi açısından daha normalleşen bir süreçte gireceğini belirterek, entia fiyatlarındaki dengesizliğin bu sene sona ereceğini kaydetti. Dünya'nın 2021'i yüzde 6.1'lik büyüme ile kapattığını en büyük yükselişi Çin'in yakaladığını belirtti. Uskuary, 2022 ve 2023'te sırasıyla bu yükseliş oranının yüzde 4.7 ve yüzde 3.5 olarak beklendiğini ifade etti. Türkiye ekonomisine ilişkin de ayrıntılı değerlendirmede bulunan Uskuary, "Emtia fiyatları önümüzdeki sene içinde bir sorun olmaktan çıkacak. 1980'lerden bu yana en yüksek enflasyonla karşı karşıyayız. Hem talep hem arz şoku sebebiyle enflasyon yükseldi. Tedarik zincirindeki normalleşme ile enflasyonda bir nebeze normalleşme olacak. 2022'le ilk 6 ayda tepe yapıp düşme olacak. 2022'de Dünya'da en yüksek negatif reel faiz TL'de görülecek. G-7 Merkez Bankalarının faiz artırım süreçleri ve FED'in niceliksel sıkılaştırması yurtdışı finansal koşulları zorlaştıracak. TCMB rezervlerini heteredoks politikalar ile arttırmaya çalışacak, faiz dışı politikalar ile kuru savunacak. TL son 20 yılın en büyük değer kayıplarından birini yaşadı. Dolarizasyon eğilimini kırmak, TL'de istikrar kazanan değer kaybını durdurmak için yurt içi bireysel yatırımcılara kur getirisi garantisi verildi. 2022'de Türkiye için yüzde 4'lük bir büyüme, enflasyonun da yüzde 45 ile kapatılması beklentisi bulunuyor" dedi.

EGİAD Basın

İzmir'in ekonomiden 2022 beklentilerini

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD), Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ve İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSİAD) iş birliğinde "ÜNLÜ & Co 2022 Ekonomi ve Piyasa Beklentileri" konulu toplantı düzenlendi.

EGİAD'dan yapılan açıklamaya göre çevrim içi olarak gerçekleştirilen toplantıda konuşan EGİAD

Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması ve öngörülebilir olmasının sağlanmasının önemini anlattı.

Yelkenbiçer, kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz gelişmelerle ilerlemek durumunda olabilecekleri belirterek, "Bu noktada küçük

işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikalarının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir" değerlendirmesinde bulundu.

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı ise ihracatı artırarak büyümeyi ve cari açığı düşürmeyi hedefleyen yeni ekonomik modelin başarılı olabilmesi için sanayide ve dış ticarette gerçek bir yapısal dönüşüm ihtiyacının önemini vurguladı. Karabağlı, yüksek teknolojiyi ve katma değeri önceleyen, ithal girdiyi

düşürecek üretim politikaları izlenmesinin gereğini ifade etti.

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkuş ise 2022'nin zor bir yıl olacağını savunarak, şunları kaydetti, "Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticileri zor bir yılın beklediğini düşünüyorum. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek. İş aleminin siyasetten beklediği küresel ekonomi ile entegre, ekonomi biliminin gereklerini yerine getiren, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir ekonomik ortamın yaratılmasıdır."

Toplantıda ÜNLÜ & Co Araştırma Bölümü Kıdemli Müdürü Gökhan Uskuay 2022 beklentilerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Haber merkezi

Murat ÇABAS

Maliyetler artarken enflasyon düşer mi?

PERSPEKTİF

editor@yenimesaj.com.tr

Türkiye'de yaşanan enflasyonun "maliyet enflasyonu" olduğunu her fırsatta hatırlatıyoruz. Milli Ekonomi Modeli'nin sahibi Prof. Dr. Haydar Baş, 1990'lı yıllardan itibaren bu gerçeği ifade ediyordu.

Ne demek maliyet enflasyonu; ürün fiyatlarındaki artışın sebebi, o ürünü üretirken hammaddede, enerjide, istihdamda, vergide, finansta, nakliyyede yaşanan maliyetlerdeki artıştır.

Bu maliyet artışlarını engellemediğiniz müddetçe, bu artışların bir sonucu olan enflasyonu aşağıya çekmeniz asla mümkün değildir.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, bir TV konuşmasında yaptığı açıklamada, enflasyonun Ocak'ta pik yapacağını fakat 2023 seçimlerine Türkiye'nin enflasyonunda tek haneyle gireceğini söyledi. Nebati, "Ben seçime tek haneli enflasyonla gideceğim 2023 Haziran ayında" dedi.

Şimdi, yukarıda ifade ettiğimiz gerçeklerden yola çıkarak Sayın Nebati'nin bu sözlerini değerlendirmeye çalışalım.

Enflasyon maliyetlerden değil de talep artışından kaynaklansa ve sadece raflardaki ürünlerin fiyatlarında artış olsa, "Bu sene pik yapmıştır, seneye bugünkü fiyatlara göre daha az artacağı için enflasyon tek haneye düşer" diyebilirsiniz.

Fakat, tüm üretim maliyetlerinde bir artış yaşıyorsa, bu maliyetleri üretici şu anki fiyatların da üstüne yansıtmak zorundadır. Diğer bir ifadeyle hammadde, enerji, finans, istihdam, vergi gibi maliyet unsurlarında bir artış yaşıyorsa ve enflasyon rakamı da buna göre ortaya çıkıyorsa, enflasyonu tek haneye düşüremezsiniz.

Masabasında enflasyonu düşük göstermeye çalışsanız da oldukça komik duruma düşersiniz, kimseyi ikna edemezsiniz, kendinizi kandırırsınız. Hatırlarsanız, geçtiğimiz ay üretici enflasyonu (ÜFE) yüzde 80, tüketici enflasyonu (TÜFE) ise yüzde 36 açıklanmıştı. Üreticilerin yüzde 80 bir maliyet artışına maruz kaldığı bir ekonomide, fiyatlarını yüzde 36 artırmayı, matematiksel ve mantıksal olarak mümkün değildir.

Akaryakıt bir maliyet unsurudur, her gün zamlanıyor.

Hammaddede bir maliyet unsurudur, dolarla endeksli olarak, küresel piyasalardaki olumsuzluklardan da etkilenerek sürekli artmaya devam ediyor.

Elektrik, doğal gaz bir maliyet unsurudur, sürekli zamlanıyor.

Finans en önemli maliyet unsurudur, üretici, sanayici, yüzde 35-40'tan aşağıya faizle finans bulamıyor.

İstihdam bir maliyet unsurudur, bu yıl yüzde 50 arttı, yemek ve ulaşım da dahil bir işçinin işverene maliyeti bugün 7 bin lira...

Ve sizler diyorsunuz ki, üretici bu artışları ürün fiyatlarına yansıtmayacak ve önümüzdeki yıl enflasyon tek haneye düşecek, gerçekten buna inanıyor musunuz?

«Merkez Bankası'nın beklenti anketi de açıkça gösteriyor ki, kimse buna inanmıyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre, yıl sonu Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) beklentisi yüzde 29,75 oldu. Merkez Bankası bu anketi, reel ve finansal sektör temsilcileri ile profesyonellerden oluşan 50 katılımcıyla gerçekleştiriyor. Geçen ay yüzde 2,99 olan Ocak ayı TÜFE beklentisi, bu anket döneminde yüzde 6,45'e çıktı.

Katılımcıların yıl sonu dolar/TL beklentisi 16,13 olurken, 12 ay sonrası dolar/TL beklentisi ise 15,56'dan 16,85'e çıktı. MB anketine katılan reel sektör temsilcileri Sayın Nebati'nin gözlerindeki ışıltıya pek inanmıyor.

Her zaman olduğu gibi, işin çilesini çeken sanayicilerin yaşadıkları pratik sorunları bizzat kendi açıklamalarından aktaralım.

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Es-kizai şunları söyledi:

"Merkez Bankası'nın politika faizi yüzde 14'ken bugün bankalar yüzde 30-35'e kredi kullanıyor. İhracatçıların bu maliyetlerle kredi kullanıp, ihracat yapıp, para kazanıp bu kredileri ödemesi olanaksız."

"Navlun fiyatlarında pandemi öncesine dönüş olmayacak. Türk ekonomisinde son dönemde yaşanan yüksek enflasyon, istikrarsız kur ve yüksek faiz ihracatçıların 2022 yılı performansını olumsuz etkileyecek boyutta."

"İhracatçılar olarak hiçbir zaman yüksek kur talebimiz olmadı. Her zaman, istikrarlı kura vurgu yaptık, bugün de aynı şeyi söylüyoruz."

"Bu tablo hızla düzeltilmezse 2022 yılının mart ayından itibaren ihracattaki yükseliş, düşüşe geçebilir."

"İhracatçı elektrik, doğal gaz, akaryakıt gibi girdilere yapılan zamlardan da olumsuz etkileniyor."

Ege Genç İş İnsanları Demeği (EGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer şunları ifade etti: "Kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerde işten çıkarmalar yaşanabilir. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikasının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecektir."

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Karabağlı şunları belirtti: "Yüksek enflasyon engellenemediği, dengeli ve istikrarlı bir kura ulaşılmadığı takdirde sanayi üretiminde dolayısıyla ihracatta gerileme riski vardır. Mevcut ekonomik durum nedeniyle yatırım kararları ertelenmektedir."

İZSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Küçükkuurt ise şunları söyledi: "Hem üretim maliyetimiz yükseldi hem de ön-görülemezlik sebebiyle finansmana ulaşma ve fiyatlamada sıkıntı yaşamaya başladık. Bu süreçte yüksek enflasyon ile önünü görmeye çalışan üreticiler zor bir yılın beklediğini düşünüyor. Aynı şekilde tüketiciler için de bu seviyede bir enflasyonun son derece zorlayıcı olacağı da bir gerçek."

Ayakları yere basan, önünü gören ve üretim iklimine girmiş bir Türkiye yaratmak hepimizin görevi... Gerekli adımlar atılmadığı takdirde 2022 yılında enflasyon ve yüksek döviz sar-malına girmiş bir Türkiye manzaresinin kayınılmaz."

Prof. Dr. Haydar Baş, ülkemizin zifiri bir karanlığa girdiğini ve bu karanlıktan kurtulmak için çok güçlü bir işiye ihtiyaç olduğunu belirtmiş ve bunun da Bağımsız Türkiye Partisi (BTP) güneşi, Milli Ekonomi Modeli güneşi olduğunu vurgulamıştı.

Çıkış yolumuz belli: Prof. Dr. Baş'ın eşsiz Modelini uygulayacak olan BTP'ye ve Lideri Hüseyin Baş'a acilen fırsat vermemiz gerekiyor.